

s'ha fet amb un perfil propi dins el partit i el grup més enllà del seu rol zaplanista. Susana Camarero i Asunción Oltra, diputades per València, li són fidels a l'igual que els castellonencs Fernando Castelló i Miguel Barrachina. Per Alacant, la crisi del PP de Benidorm li ha costat perdre els suports de Francisco Murcia Barceló i d'Enriqueta Seller. Ja només Amparo Ferrando està al seu costat. Entre els membres de la direcció del grup conserva una fantàstica relació amb Carlos Aragonés, que va ser cap de gabinet de José María Aznar i que ara és un dels tòtems de l'anomenat clan de Valladolid, que darrerament ha perdut molt de pes dins el partit, entre els quals Zaplana tenia un gran predicament.

Quan era president del País Valencià, els recursos de la Generalitat, que va deixar immersa en un gran deute, li van servir per arreplegar una bona colla de suports mediàtics a Madrid, sobretot a través de Canal 9 amb una bona nòmina de periodistes i tertulians. El millor aval que conserva és el del director d'*El Mundo*, Pedro J. Ramírez, que sempre ha evitat etiquetes dretanes i, com Zaplana, opta per definir-se com un liberal. En tota la crisi provocada per les gravacions dels diputats del PSPV, Ramírez ha estat el seu màxim defensor a Madrid entrevistant-lo en diumenge i donant àmplia cobertura a la defensa del portaveu parlamentari del PP. Als mitjans de comunicació, Zaplana també manté intacte el suport del subdirector de la revista dretana *Época*, Enrique de Diego.

És evident que Zaplana ha perdut suports polítics i mediàtics, però també empresarials. La seva relació amb Florentino Pérez, abans president del Reial Madrid i de la constructora ACS (molt afavorida en contractes d'obra pública a final dels noranta i principi d'aquesta dècada al País Valencià) ja no és la que era. S'explica que Pérez, com el potentíssim armador Fernando Fernández Tapia, quasi ni el saluda. Lluny queden les abraçades i magarrufes a la llotja del Bernabéu, fins i tot celebrant els gols del Madrid al València. I és que sembla que l'home ja no es menjarà Madrid, sinó que Madrid es pot acabar cruspint la seva carrera política.

Ferran Casas
Madrid

Caixes catalanes seduïdes per Terra Mítica

Els negocis de Zaplana també han esquitxat els comptes d'algunes caixes catalanes, que el 1999 van participar en la col·lecta que l'aleshores president valencià va fer per entitats financeres i empreses de tot l'estat per acabar de construir Terra Mítica. El 2004, l'empresa feia suspensió de pagaments i deixava de retornar els crèdits. El parc era una ruïna anunciada, però fins a 22 entitats financeres s'havien cregut la jugada.

Quan faltaven quinze mesos per a la presentació en societat de la gallina dels ous d'or d'Eduardo Zaplana, els números no sortien, faltaven un centenar de milions d'euros per culminar les obres de construcció del complex d'oci Terra Mítica. Calia tornar a passar el plat per empreses afins al PP valencià i espanyol i, a més de recórrer a les sempre disposades CAM i Bancaixa, buscar diners més enllà de les fronteres valencianes. Era l'abril del 1999 i 22 entitats financeres de tot l'estat espanyol van signar un crèdit sindicat per import de 111,9 milions d'euros. Entre aquestes entitats, n'hi havia quatre de catalanes: Caixa Catalunya, Caixa Terrassa, Caixa Manlleu i el Banc Sabadell.

L'aportació catalana al crèdit de Terra Mítica va ser de 16,5 milions d'euros. Aquest crèdit vencia el 2007, però el desembre del 2003, Terra Mítica, Parque Temático de Benidorm, SA, ja no va satisfer el pagament a les entitats financeres. Dels 111,9 milions d'euros, faltava retornar-ne 83. El maig del 2004, el projecte Zaplana coneixia la ruïna anunciada des del primer dia. El

pare de Terra Mítica no arribava a un acord amb els creditors per tornar aquest crèdit sindicat: per una banda, la CAM i Bancaixa, propietàries de més del 40% de la companyia, es negaven a injectar més capital, i per l'altra Francesc Camps ocupava ara la Generalitat Valenciana i tampoc no estava disposat a avalar més préstecs per als negocis del seu rival dins del partit.

Sis anys després de la inauguració, l'administració valenciana ha enterrat més de 90 milions d'euros en el parc, una contribució gens menyspreable tinent en compte que múltiples especialistes i inversors privats van advertir que Terra Mítica naixia morta. La demanda formulada contra Terra Mítica per Caja Cantabria i Vital Kutxa, per exigir la devolució de 3,5 milions d'euros, va precipitar la suspensió de pagaments de l'empresa, amb uns deutes oficials de 71 milions d'euros, gairebé el doble que el 2003 (34,4 milions), i un deute global de 240 milions.

Però, per què les quatre caixes catalanes van decidir implicar-se en els negocis de Zaplana? Els crèdits sindicats són del tot habituals en obres promo-

gudes per administracions públiques i en projectes privats de gran magnitud. Aquests crèdits responen a una lògica de distribució dels riscos. Si una sola entitat financera considera que el risc és massa elevat per assumir-lo en solitari, proposa a altres caixes o bancs de participar-hi. I això és el que van fer CAM i Bancaixa, les dues entitats directores del crèdit, que van recollir el suport de 20 entitats més. D'aquesta manera, el risc per a cada entitat participant era baix.

Joaquim Viola, expert en bancs i caixes d'estalvi i professor de la UB, considera que l'operació que van fer les quatre entitats financeres catalanes amb Terra Mítica s'ha de posar en un context en què molts grups volien apostar pel negoci dels parcs temàtics. El Grup La Caixa havia fet des del 1995 una aposta potent per Port Aventura, i any rere any va incrementar la seva participació en l'accionariat. L'any en què les entitats catalanes van signar el crèdit, Port Aventura havia rebut 2,8 milions de visitants, i feia quatre anys que registrava pèrdues. En el cas concret de Caixa Terrassa i Caixa Manlleu, dues entitats que aleshores no havien iniciat la seva expansió més enllà de la seva àrea d'influència territorial, i tenint en compte que el volum dels diners que van posar-hi no superava els 8 milions d'euros, Viola interpreta la participació en el crèdit com "una estratègia comercial, ja que tenir relació amb Terra Mítica pot servir per posar caixers automàtics al parc, gestionar les nòmines dels treballadors abans de redireccionar-les a les seves entitats —amb els interessos que comporta tenir 3 dies uns diners—, fer promocions als clients propis, etc".

L'expert considera improbable que el Govern espanyol del PP o el valencià del mateix Zaplana exercissin cap mena de pressió política perquè Caixa Terrassa i Caixa Manlleu signessin aquest crèdit, ja que els òrgans de decisió d'aquestes entitats són integrats per representants polítics depenent de la seva presència al territori, que pel que fa al PP, és mínima. Cap de les dues entitats tenia el 1999 interessos econòmics fora de la seva àrea d'influència territorial que poguessin condicionarlos en el moment de la decisió. Catalunya i Banc Sabadell sí que tenen ne-

gocis fora del territori català a través de participacions en altres empreses, però Viola creu que, "si bé les caixes estan molt polititzades, la influència que pot exercir la política espanyola en decisions financeres és molt limitada".

Les caixes hi confiaven. Fonts de Caixa Terrassa han explicat que en el moment de signar el crèdit "l'entitat va considerar que era una operació molt oportuna, en la qual també hi havia les

Diners esfumats. Dos anys després, l'abril del 2006, la Generalitat Valenciana ha forçat la CAM i Bancaixa a assumir gran part del cost per salvar el parc. Gerardo Camps, conseller d'Economia i responsable de l'empresa pública Proyectos Temáticos de la Comunidad Valenciana, assegura que el 90% dels creditors de Terra Mítica s'han acollit a una fórmula de quitament del 20% del deute i esperen al rescat del 40% del deute, sense inte-

Zaplana, en la inauguració del parc temàtic Terra Mítica, a Benidorm, el juliol de l'any 2000.

dues grans caixes valencianes i la Generalitat Valenciana. Caixa Terrassa tenia la sensació que era una bona aposta, un projecte amb unes bases financeres sòlides". En el moment de signar el crèdit sindicat, les entitats financeres van exigir la presència de la Generalitat Valenciana en el nucli dur de l'accionariat de Terra Mítica, donant per fet que això seria una garantia financera.

Inicialment, la implicació de l'administració era del 10%, però amb les successives ampliacions de capital la participació pública va superar el 20%.

ressos, com una opció sobre els fons que espera aconseguir Terra Mítica de la subhasta de cinc parcel·les, inicialment reservades per a una possible ampliació de les instal·lacions.

Pel que fa a les entitats catalanes, la qüestió està en mans dels seus serveis jurídics. L'únic que és segur, ara com ara, és que des de fa tres anys aquestes caixes catalanes no en veuen ni cinc, d'en Zaplana.

Gemma Aguilera
Barcelona